

ಒಣ ಮರ ಜೀವಿ

ಹೊಂಬೆನ್ನಿನ ಮರಕುಟಿಗಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕುಟ್ಟಿ (Brown headed barbet). ಚಿತ್ರ: ಪ್ರಾಣೇಶ್ ಗುಜ್ಜಾಡಿ

ಹಣ್ಣು ಬಿಡುವ ಮರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಒಣ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು. ಅಂಥ ಮರಗಳೇ ಅವುಗಳ ಗೂಡಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳು. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮೃತನಂತಿರುವ ಒಣಮರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 'ನೀನಾರಿಗಾದೆಯೋ ಎಲೆ ಮಾನವಾ?' ಎಂದು ಹಾಡುವವರ ಸಾಲಿಗೆ ಅದೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

■ ಕೆ.ಎಚ್. ಓಬಳೇಶ್

ನಮ್ಮೂರು ಹತ್ತಿರದ ಬಸವನಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರಣ್ಣು ಗುಡೆ ಮಾರಮ್ಮದೇವಿಯ ಪೂಜಾರಿ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವಿಯ ಸಣ್ಣ ಮೂರ್ತಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೈಮೇಲೆ ಚಾಟಿ ಬೀಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಊರೂರು ಅಲೆಯುವುದೇ ಆತನ ಕುಲಕಸುಬು.

ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅವನ ಸವಾರಿ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಊರ ಮುಂದಿರುವ ಅರಳಿಮರದತ್ತ ತದೇಕ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ. ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಬದಲಾವಣೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಸರನೆ ಮರವೇರಿ ಪೊಟರೆಯೊಳಗೆ ಇಣುಕಿ ಗಿಳಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಪರಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ತಂತಿಯ ಕೊಂಕಿಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಿಗಿದು ಜತನದಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಷ್ಟೇ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಪುಕ್ಕ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡು

ಹಸಿಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅವುಗಳ ಚೀರಾಟ ಕೇಳಿದಾಗ ಕರುಳು ಚುರುಗುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು.

ಮರಿಗಳು ಅವನ ಬಗಲಲ್ಲಿ ಗಬ್ಬುನಾರುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಚೀಲ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ತಾಯಿಗಿಳಿಗಳ ಆರ್ತನಾದ ಜೋರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಮರದಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಾರಣ್ಣು ದೇವಿಯನ್ನು ಜಟಿಲಿಸುತ್ತಾ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹತ್ತಿರದ ಶಿರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಗಿಳಿಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದೇ ಅವನ ಕಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಮರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಾಕಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನಜ್ಜ ತಾಯಿಗಿಳಿಗಳ ತಬ್ಬಲಿತನದ ದಾರುಣ ಕಥೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಬೇಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗಿನಿಂದಲೇ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭೇದ

ಒಣಗಿದ ತೆಂಗಿನಮರದಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿರುವ ಗಿಳಿ. ಚಿತ್ರ: ಅಮೃತಾ ಶಂಕಪಾಲ್